

ROYAL SHAKESPEARE COMPANY

la București

L

a începutul lunii martie — între 7 și 11 —, trupa engleză Royal Shakespeare Company se va opri câteva zile în București și va juca, în sala Palatului R.P.R., *Comedia erorilor* și *Regele Lear* de Shakespeare.

Sediul tradițional al acestei trupe este la Stratford on Avon, în clădirea Teatrului „Royal Shakespeare”, care purta până nu de mult numele de „Shakespeare Memorial Theatre”. În anul 1879, în scopul reprezentării festive și ocazionale a operelor lui Shakespeare, se înființase — în orașul natal al dramaturgului — un teatru memorial, care însă a ars până în temelii. Actualul teatru memorial s-a deschis în 1932 și a fost ridicat cu fonduri adunate prin subscripții publice. Este una din instituțiile cele mai îndrăgite ale englezilor și se povestește că la construirea teatrului au contribuit nu numai oameni de vază, cum ar fi familia Flower, al cărei nume este legat de istoria acestui teatru, ci până și copiii din Stratford on Avon, care își economiseau banii pentru a cumpăra cărămizi.

În fiecare an, din aprilie până în decembrie, se întâlnesc aici mii și mii de spectatori, veniți din lumea întreagă să asiste la spectacolele shakespeareene ale Teatrului „Royal Shakespeare”. Din 1961 — în celelalte luni ale anului —, actorii din Stratford joacă și pe scena Teatrului „Aldwych” din Londra. Michel Saint-Denis, unul dintre cei trei directori ai trupei (ceilalți doi fiind Peter Brook și Peter Hall), vorbește despre rațiunea existenței celei de-a doua scene, într-un interviu apărut în nr. 3 din 1963 al revistei noastre. Sala din Londra a fost deschisă pentru ca teatrul să-și poată forma o trupă permanentă, întrucât ar fi găsit cu greu actori dispuși să se angajeze la Stratford pe o perioadă mai lungă. A juca numai în Shakespeare e și oboseitor și primejdios pentru un actor. La „Aldwych” sînt aduse cele două spectacole shakespeareene considerate mai bune în stagiunea de la Stratford, dar repertoriul, în ansamblul său, este variat, și sînt puse în scenă, cu precădere, piese moderne. În felul acesta, interpretii nu mai sînt în primejdia de a se închista într-o rutină și au avantajul de a fi cunoscuți și de publicul și cronicarii londonezi.

Regele Lear, în regia lui Peter Brook, a fost prezentat în 1963 la Teatrul Națiunilor din Paris, unde — împreună cu *Vai, ce război dragălaș!* (Teatrul „Work-

Stînga : Paul Scofield în rolul titular din „Regele Lear” de Shakespeare. Regia : Peter Brook ; dreapta : Ian Richardson (Antiphilus din Ephes) și Diana Rigg (Adriana) în „Comedia erorilor” de Shakespeare. Regia : Clifford Williams.

shop”) pus în scenă de Joan Littlewood — a câpătat Marele Premiu, fiind amîndouă socotite cele mai desăvîrșite spectacole ale stagiunii Teatrului Națiunilor (din 1959, cînd a fost premiat Berliner Ensemble, nici o altă trupă n-a cîștigat Marele Premiu al Teatrului Națiunilor). Despre *Regele Lear* în interpretarea trupei „Royal Shakespeare” s-a vorbit în revista noastră, în nr. 9/1963 („Seri de teatru la Paris”), iar în nr. 12, în articolul intitulat „Întîlnire cu Peter Brook”, marele regizor dă prețioase relații despre felul în care a lucrat la mizanscena spectacolului.

Comedia erorilor este pusă în scenă de Clifford Williams, codirector al teatrului de la Stratford și întemeietorul, în 1950, al singurei companii de mini din Anglia. De altfel, în montarea de către el a spectacolului *Comedia erorilor*, prologul și interludiile de pantomimă sînt deosebit de interesante și au un rol foarte mare. „La început — scrie Clifford Williams în program — am vrut să prezînt trupa: un grup de actori care păsesc în scenă solemn, cu demnitate și grație, doritori să afle la ce-i va conduce substanța dramatică a textului. Doi dintre actori își dau seama că seamănă. Schimbă între ei un costum — și începem. Această piesă era — știm cu toții — una dintre piesele de început ale lui Shakespeare, pe vremea cînd era tînăr și culegea materiale de viață. Iată ce am vrut să exprimăm în acest prolog pantomimic. Interludiile pantomimice, fie că redau aspecte din Ephesus, oraș magic, fie că ajută la limpezirea conflictului.”